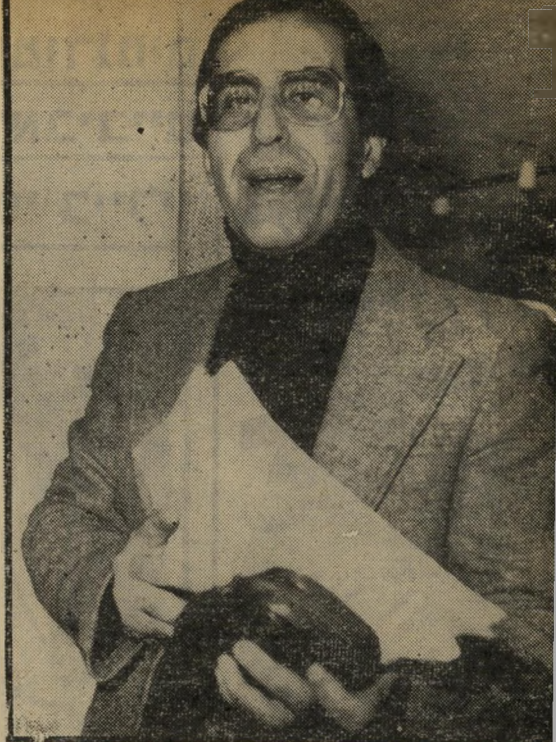

**יו"ר סיעת המערך בכנסת
משה שחל (מימין) התחבר
עם יורשו החדש של בגין
בחדות, יעקב מרידור
(משמאל) שקנה את
חברת הבניה של
הסוכנות „רסקו“ מבלי
להשקיע בה פרוטה אחת**

ליכוד + מערך = רסקו

כשסיים שחל את אחת העיסקות ה"גורליות ביותר לחיי הכלכלה בישראל, אותו ערך עבור אחד מראשי חרות, הוא מיהר לסיים את אחד העיסקות העשירות להיות גורליות ביותר לגורל הפוליטיקה הישראלית, רשימת מיפלת העבודה ל"כנסת העשירית. כשהוא הגיע עיף ומיוזע למשרדי מיפלת העבודה ברחוב הירקון 110 בתל-אביב הוא לא יכול היה שלא לאמר לשימרון פרס שישב יחד עם ראשי המערך במתח כשהם ממתנים לשחל: "אני את היומית שלי כבר עשיתי", ואכן, האחוים אותם קיבל עורך-הדין שחל עבור עיסקת המיליונים גבוהים מתקציב ה"בחירות של המערך.

התרגיל של רובינשטיין

מה ימים אחרי חתימת ההסכם בין מרידור לסוכנות, חשך עליו עולמו של שחל. מרידור קיבל הודעה שרובינשטיין טיין מתכוון להפעיל את האופציה שניתנה לו. בהסכם שנחתם בראשי-היבות בין רובינשטיין לסוכנות נאמר שעד ה"13 במאי יש בידי רובינשטיין את זכות הסירוב הראשונה. כלומר רובינשטיין יכול להחליט ולקנות את רסקו באותו סכום שכל קונה אחר מוכן להציע עבורה, אם הוא רוצה. שחל ומרידור ידעו על ההסכם עם רובינשטיין עוד לפני שהחלו את המשא-ומתן עם הסוכנות. הם פנו אל רובינשטיין והוא הבטיח להם נאמנה שהוא עם רסקו גמר. הוא לא מעוניין לקנות את החברה. ההודעה של רובינשטיין נפלה כרעם ביום בהיר על מרידור ושחל שהגו כבר את סיומה המוצלח של העיסקה. מרידור מיהר לפנות לרובינשטיין ואז התברר לו שהיה זה תרגיל מחוכם של הקבלן התל-אביבי. רובינשטיין רצה לקבל את החזר ההוצאות המישפטיות שהיו לו בעת המשא-ומתן על קניית רסקו, הוצאות שהגיעו לכדי שלושה מיליון לירות.

מרידור נשם לרווחה. כשמדובר בעיסקה המכניסה כל כך הרבה כסף, מבלי שמשך קיעים בה אגורה אחת, שלושה מיליון לירות אינן נחשבות. הוא הציע לרובינשטיין שטיין את כיסוי הוצאותיו ורובינשטיין ויתר על כל חזקה שהיתה לו לגבי רכישת רסקו. קואליציה עיסקית מבורכת, בין מי שנחב שב כיוורו של מנחה בגין לבין מי שמבטח לו כסא ליד שולחן הממשלה בממשלת המערך, הביאה למכירת אחת החברות הציבוריות הגדולות ביותר בארץ, מבלי שהקונה נדרש לשלם עבורה אף אגורה שחוקה אחת. יוסי ינאי

עתה החל המאבק האמיתי בין שחל לבין הסוכנות — המאבק על תנאי ה"תשלום. לקונה החדש הועבר המיגרש שלידי בית-יצוני-אמריקה בתל-אביב יחד עם הסכם המכירה שלו לקבוצת וייצמן. שחל ידע שווייצמן התחייב לשלם במזומן 5.5 מיליון דולאר עבור המיגרש ואת יתרת הסכום להשלים עד סיום בניית בית-המישרדים על מיגרש זה. הוא רצה להגיע למצב שבו לא יצטרך מרידור לשלם אגורה אחת מכיסו עבור חברת רסקו ולהשתמש רק בכספים אותם ישלם וייצמן עבור המיגרש.

ראשי הסוכנות לא הבינו את התרגיל של שחל-מרידור, או שהבינו אותו והסיימו. על-פי ההסכם בין הסוכנות למרידור ישלם מרידור רק סכום של 800 אלף דולאר עם הקנייה. מיליון דולאר נוסף עבור חודש, 6.5 מיליון דולאר תוך שנה ואת העודף, בגובה של 1.5

יו"ר סוכנות דוצ'ין לחתום מהר

מיליון דולאר, רק אחרי ארבע שנים. אף אחד מתשלומי מרידור אינו נושא ריבית. כך קרה שבעוד שמרידור מקבל מ" וייצמן 5.5 מיליוני דולארים במזומן, הוא משלם בשלב ראשון רק 800 אלף, ובשלב השני עוד מיליון דולאר. חודש אחרי גמר העיסקה נמצא בידי מרידור סכום של 5.5 מיליון דולאר וחברת בניה מן הגדולות בארץ, בעוד הוא צריך לשלם רק 2.3 מיליון דולר. עיסקה סיבובית המזכירה את הימים הטובים של פינחס ספיר.

דולאר עבור המיגרש. סכום זה כולל ב"תוכו גם בניית בנין משרדים גדול על מיגרש זה שתיעשה על-ידי רסקו בעתיד. בשלב מאוחר מאוד הגיעו וייצמן וצ'רני למסקנה שכדאי להם לקנות את החברה כולה מאשר רק את המיגרש מהחברה. הסכום שנדרש עבור רסקו נע סביב 10 מיליון דולאר בלבד. מרידור ושחל לא חששו מקבוצת וייצמן.

קבין רובינשטיין ויתור תמורת שכר-טירחה

הם ידעו שגם ועד העובדים, בראשותו של איש חרות, וגם יושב-ראש הנהלת הסוכנות-היהודית, אריה דולצ'ין, לא יסיימו למכור לווייצמן, שהוא נפשה של חרות, את רסקו ויערמו עליו קשיים. בהסכם, שעליו חתם רובינשטיין בראשי-תבות עם הסוכנות, צויין שרסקו תימכר עבור 9.5 מיליון דולאר, מילברד מיליון דרישות העובדים, שהסתכמו בעוד כמה מיליונים. כשהגיע שחל למשרדי הסוכנות-היהודית, המתין שם עוד קונה אחד: נציגו של בנק טפחות, שהציע את אותו הסכום בדיוק.

מבלי להתיעץ כלל עם הלקוח שלו, יעקוב מרידור, החליט שחל להעלות את ההצעה שלו. הוא הוסיף 300 אלף דולאר, שהם 30 מיליון לירות, והעלה את מחירה של רסקו בשוק המשא-ומתן ל-9 מיליון ו-800 אלף דולאר. לאמיתו של דבר סכום זה נמוך הרבה יותר מהסכום שאותו היה מוכן רובינשטיין לשלם, משום ש"דרישות העובדים מרובינשטיין, שלא היו מופנות גם כלפי שחל ומרידור, עלו על 300 אלף הדולארים הנוספים.

יושב-ראש סיעת המערך בכנסת, ח"כ משה שחל, היתה לפני שבועיים בעיה. הוא היה צריך להחליט בין שתי נאמנויות. הנאמנות שלו לאחד מראשי חרות והנאמנות שלו למיפלתו, מיפלת העבודה.

שחל הוא בעל אחד ממשרדי עורכי-הדין העשירים ביותר בארץ. משרדו של שחל, השוכן בהדר בחיפה, הוא משרד עורכי-הדין של איש-העסקים יעקוב מרידור, מי שלאחרונה נבחר על-ידי מנחה בגין כיוורו. אחת העיסקות הגדולות ביותר שאליהן לטש מרידור עיניו היתה עיסקת מכירת חברת הבניה ההסתדרותית רסקו. שחל היה צריך באותו יום לנהל עבור מרידור את המשא-ומתן ולחתום עליו.

אך שחל היה גם, יחד עם אליהו שפייר, אחד ממעצבי רשימת המערך לכנסת ה"עשירית ובאותו היום היו צריכים שחל ושפייר לסיים את הכנת הרשימה ול"הגיש אותה לשימרון פרס. שחל מתגורר בחיפה. המשא-ומתן על רסקו נערך בבניין הסוכנות היהודית בירושלים ושימרון פרס ישב בתל-אביב.

מרידור עמד על כך שדווקא שחל ינהל עבורו את המשא-ומתן. מרידור לא התכוון לשלם עבור רסקו אף פרוטה אחת במזומן וידע שרק שחל, המפא"יניק" יוכל לסיים עבורו את העיסקה.

וייצמן נזכר מאוחר מדי

את "רסקו" עמד לקנות הקבלן אהרון רובינשטיין, אביו של ח"כ אמנון רובינשטיין השותף גם הוא בחברת הבניה. רובינשטיין חתם כבר בראשי-היבות עם הנהלת הסוכנות על הסכם המכירה, אולם ועד עובדי רסקו הציגו לקונה החדש תנאים כה קשים, עד שרובינשטיין נאלץ לוותר על העריון.

שחל ידע שוועד העובדים לא יהווה בעיה עבורו ועבור מרידור, ראש הוועד הוא איש חרות ותיק וכמה חברים אחרים בוועד הם אנשי מפא"י ותיקים. ואמנם, בהסכם, שעליו חתמו מרידור ושחל, אין זכר לדרישות הפנסטיות של הוועד שבגללן התפור צצה העיסקה בין הסוכנות לרובינשטיין. שחל ידע עוד דבר, הוא ידע גם שקבוצת משקיעים בראשותם של שר הביטחון ל"שעבר, ערו וייצמן, ועורך-הדין האמריקאי ליאון צ'רני, מתעניינת אף היא ברכישת רסקו. וייצמן וצ'רני רכשו מחברת רסקו, כמה ימים קודם לכן, מיגרש יקר שהיה בבעלות החברה הסוכנותית ליד בית-ציוני-אמריקה בתל-אביב. רסקו ביקשה וקיבלה מווייצמן וצ'רני סכום אדיר של 26 מיליון